

Holdning til adgangsregulering (1)

Periodevis aflukning af specifikke skov- og naturområder

Der er overvejende en positiv holdning til en række tiltag der – for en periode – indskrænker mulighederne for færdsel; men som til gengæld sigter mod at gavne fuglelivet og floraen. Det er det svar, man får, når man spørger weekend-gæster om sommeren i Rude Skov, Hestehave Skov og Mols Bjerger.

Adgangen til den danske natur er overordnet reguleret i naturbeskyttelsesloven. Der er forskellige holdninger til, hvorvidt reglerne er for restriktive eller lempelige, og fra tid til anden diskuteres bl.a. en mere fleksibel adgangsregulering. En sådan regulering kan eksempelvis betyde kraftigere restriktioner i specifikke områder og friere adgangsforhold i andre – afhængig af den konkrete situation. I samarbejde med DMU har Skov & Landskab gennemført en række undersøgelser omkring friluftslivets effekter på biodiversiteten (og friluftslivet selv). I den forbindelse undersøges også gæsternes umiddelbare holdning til forskellige adgangsregulerende foranstaltninger i tre skov- og naturområder: Rude Skov, Hestehave Skov og Mols Bjerger (se noten sidst i dette Videnblad eller Videnblad 1 og 2 for nærmere beskrivelse af selve projektet og nærværende dataindsamling).

Der er undersøgt holdninger til to måder at lukke arealer for adgang, nemlig ved hjælp af 1) hegn og 2) skiltning/information. Endvidere er

FOTO: HANS SKOV-PETERSEN

de to måder begrundet med to årsager til at foretage aflukning a) ”Aflukning af specielt nedslidte områder i en årrække, så plantedækket kan komme igen” og b) ”Aflukning af mindre områder i ynglesæsonen for at sikre bedre vilkår for visse fuglearter”. Der er også undersøgt holdninger til en række yderligere adgangsregulerende tiltag, eksempelvis adskillelse af forskellige brugertyper ved hjælp af stisystemer samt specifik og generel information. Disse behandles i Videnblad 16.

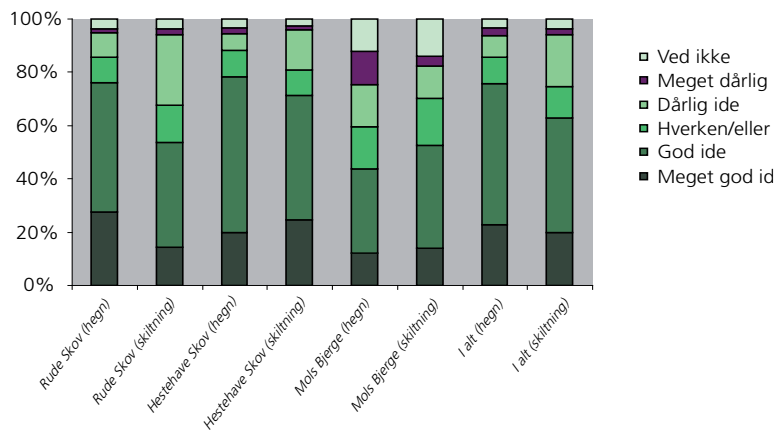
Aflukning med hegn eller skilte

Figur 1 og 2 viser resultaterne af undersøgelserne i de tre områder. For flere af de foreslåede tiltag er der mere end 70 pct. af interviewpersonerne, der finder, at det enten er en meget god eller god ide. Derimod er

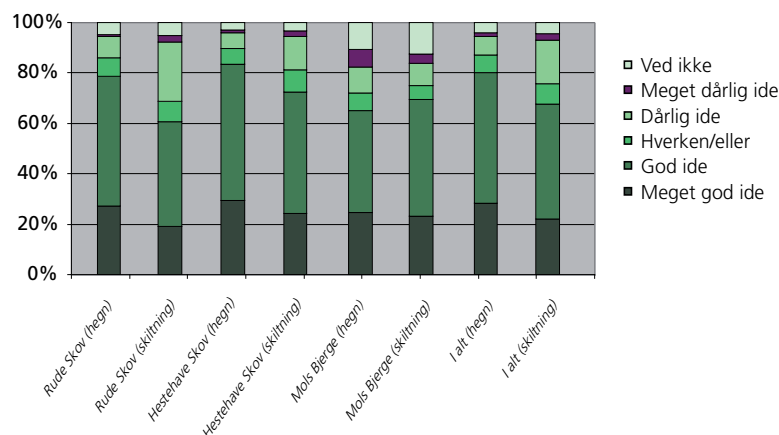
det relativt sjældent, at mere end 25 pct. synes, at det er en dårlig eller meget dårlig ide. Overordnet set kan det således konstateres, at de interviewede gæster umiddelbart er betydeligt mere positivt end negativt stemt for samtlige undersøgte reguleringstiltag. Disse tiltag indskrænker i første omgang de besøgendes rekreative muligheder, men giver måske på længere sigt bedre naturoplevelser ved at øge mulighederne for et rigere dyreliv, hvilket er ”nok” for mange. Samtidig viser det sig, at man er mere stemt for aflukning med hegn end aflukning ved hjælp af skiltning/information. Måske tror man ikke, at skilte/information har den nødvendige effekt. Mols Bjerger skiller sig lidt ud fra dette billede med en generel mere negativ holdning og flere ”ved ikke”-svar (se dog noten sidst i Videnbladet).

Aflukning af hensyn til planter eller fugle

Der er ikke den store forskel på, hvorvidt man synes, at det er en god eller dårlig ide at lukke for færdsel af hensyn til fuglelivet i ynglesæsonen eller for at retablere plantedækket på nedslidte arealer. Der er dog overordnet en større tilslutning til at aflukke mindre områder i ynglesæsonen end at aflukke specielt nedslidte områder i en årrække. Hvorvidt dette skyldes, at man generelt er mere positivt stemt for at sikre bedre vilkår for dyrelivet (fugle) eller det skyldes, at formuleringen ”ynglesæ-

Figur 1: Holdningen til "Aflukning af specielt nedslidte områder i en årrække, så plantedækket kan komme igen" ved hjælp af henholdsvis "hegn" eller "skiltning/information" i de tre undersøgte områder.

Figur 2: Holdningen til "Aflukning af mindre områder i ynglesæsonen for at sikre bedre vilkår for visse fuglearter" ved hjælp af henholdsvis "hegn" eller "skiltning/information" i de tre undersøgte områder.

sonen" indikerer en kortere lukningsperiode end "en årrække", skal være usagt.

Holdningsforskelle

Generelt er holdningerne til de fire foreslåede tiltag sammenfaldende hos de forskellige typer af besøgende, men enkelte forskelle kan dog findes. Det er specielt ved de to tiltag, hvor der anvendes skiltning, at der kan findes forskelle. Eksempelvis er der her en større tendens til, at man synes det er en god ide, hvis man har overnattet i skoven/naturområdet eller været ude for at "opleve naturen". Derimod er der færre blandt de ældre (især mænd), der synes, at tiltagene med brug af skilte er

en meget god ide. Måske er det specielt denne gruppe, der ikke har den store tiltro til effekten af skilte.

Forskel mellem de tre områder

Som det fremgår af Figur 1 og 2 er der visse forskelle mellem holdningerne blandt de tre områders besøgende. Hestehave Skov er det område, hvor den største andel synes at tiltagene er en meget god eller god ide. I Rude Skov bedømmes de to forslag, der anvender skiltning, noget mere negativt end i de to andre områder. Specielt er andelen, der synes, at det er en dårlig ide noget større her. Som tidligere nævnt skilte Mols Bjerger sig ud ved at have generelt flere "ved ikke"-svar og fle-

re der mener, at tiltagene er en meget dårlig ide (især omkring lukning af hensyn til plantedækket). Der kan således konstateres forskelle mellem de tre områders besøgende, men ikke holdningsforskelle der ændrer på det overordnede billede: Alle tre steder er man helt overvejende positiv for de opstillede ideer til tiltag.

Spørgsmålet er selvfølgelig så, hvordan man stiller sig, når eller hvis adgangregulering bliver gennemført i praksis? Det spørgsmål belyses i Vidensbladet 17 og 18, hvor en konkret aflukning i Hestehave Skov (afspærring af vejene til den indre del af skoven med plasticbånd og skiltning) samt i Rude Skov (skiltning/afspærring af del af mountainbike-rute) er undersøgt.

Ud over de her refererede lokale undersøgelser, er der foretaget en parallel undersøgelse på nationalt niveau (www.vildtoglandskab.dk), hvori de samme spørgsmål indgår. Dette giver mulighed for at få verificeret, om ovennævnte resultater er gældende for den (voksne) danske befolkning som helhed.

Frank Søndergaard Jensen
Hans Skov-Petersen

Skov & Landskab, Københavns Universitet, 2008

Note

Dataindsamlingen blev gennemført som personlige interviews i 18 sommer-weekender over en tre-års periode fra 2005 til 2007. I alt blev 957 interviews gennemført, fordelt med 500 interviews i Hestehave Skov, 400 interviews i Rude Skov og 57 interviews i Mols Bjerger. I Mols Bjerger blev der kun foretaget interviews i 2005. Resultaterne fra dette område er således ikke af samme sikkerhed som for de to øvrige undersøgelsesområder.

Projektet "Friluftslivets effekter på naturen" er finansieret af Tips- og lottomidler fra Friluftsrådet (www.friluftseffekter.dk).